

Čís. 15969.

§ 184 č. 7 ex. ř. — K otázce zákonného omezení spořitelén (zák. č. 302/1920 Sb. z. a n.) nabývati exekučně vydražené nemovitosti.

Nezbytnou podmínkou udělení příklepu spořitelně, v jejíž stanovách jest nabývání nemovitosti i příklepem v exekuční dražbě vázáno na schválení státní správy, jest, aby předložila po případě ve lhůtě soudem k návrhu určené písemné schválení příslušného státního dozorcího úřadu k vydražení nemovitosti. Nestací pouhé oznámení učiněné spořitelnou onomu úřadu o udělení příklepu, na něž řečený úřad nereagoval.

K zákonnému omezení spořitelén v nabývání nemovitostí budiž přihlíženo z úřadu.

(Rozh. ze dne 31. března 1937, R I 137/37.)

Exekuční soud zamítl odpor povinného, vznesený podle § 194 č. 7 ex. ř. proti udělení příklepu nejvýše podávající M-ské městské spořitelně v M. L., a udělil jí příklep exekučně vydražených nemovitostí. Důvod y. Při dražebním roku vznesl právní zástupce povinného proti udělení příklepu nejvýše podávající M-ské městské spořitelně v M. L. odpor ve smyslu § 184 č. 7 ex. ř., poněvadž podání bylo učiněno zástupcem, jenž se řádně nevykázal ke koupi nemovitostí, nepředloživ soudu usnesení ředitelství ústavu schvalující její podání, a mimo to nepředložil schválení resp. povolení zemského úřadu v Praze, kterého bylo potřebí podle platných stanov ústavu. Odpor není odůvodněn. Zástupce vydražitelky předložil ověřenou plnou moc ze dne 21. července 1937, podle níž jest oprávněn zúčastniti se dražby jako podavatel resp. dražitel. Řečená plná moc jest vydána členy ředitelství, jejichž oprávnění k podpisu jest osvědčeno úředním vysvědčením krajského soudu v Ch. ze dne 13. června 1936. Není proto potřebí zvláštního usnesení ředitelství, ježto již vydání plné moci samo se muselo státi na základě rozhodnutí ústavu. Pokud odporovatel opírá odpor o ustanovení § 30, odst. 7, podle něhož jest ke koupi reality potřebí svolení zemského úřadu, nebylo ani v té příčině vyhověno odporu, ježto podle názoru soudu jde o interní záležitost mezi státní správou a spořitelnou. Není tedy důvodu, aby příklep nebyl udělen již proto, že samy stanovy resp. ústavy dopouštějí v nutných případech i dodatečné získání takového schválení. Mimo to podle názoru soudu bylo o těchto námitkách resp. odporu povinného rozhodnuto již usnesením prohlášeným při dražebním roku před vyvoláním nemovitostí, kteréžto usnesení se stalo pravoplatným tím, že o jeho písemné vydání nebylo zástupcem povinného žádáno a že proti němu nebyl opravný prostředek ohlášen. Rekur s n í s o u d k rekursu povinného odepřel udělení příklepu uvedené spořitelně.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvod y:

V § 15 zákona, kterým se upravují právní poměry spořitelén, č. 302/1920 Sb. z. a n. se stanoví, že zužitkování peněz uložených do spořitelny musí se díti způsoby poskytujícími dostatečné jistoty, a jsou pak

pod lit. a) až h) uvedený příkladmo různé takové způsoby. Nákup nemovitostí mezi nimi uveden není. V posledním odstavci se pak stanoví, že spořitelny smějí užití způsobů pod c), e), f), g), h), jakož i jiných v tomto paragrafu neuvedených způsobů jen, pokud k tomu dosáhnou povolení státní správy. Takto je tedy již z á k o n e m samým stanoveno, že spořitelny smějí z peněz do nich uložených kupovati nemovitosti jen se svolením státní správy. V § 34 řeč. zák. se praví, že provést tento zákon náleží ministru vnitra, jemuž přísluší vydati vzorcové stanovy a vzorcový jednací řád pro spořitelny, a byl pak na základě tohoto ustanovení výnosem ministerstva vnitra ze dne 10. února 1933, č. 84591/1932-17 vydán vzorcový jednací řád pro správu spořitelny, v jehož § 77 jest uvedeno, že státnímu dozorčímu úřadu jest vyhrazeno schvalovati koupi nemovitostí. Ustanovení § 58 stanov M-ské městské spořitelny, že k smluvnímu i exekučnímu nákupu nemovitostí musí si spořitelna opatřiti schválení státního dozorčího úřadu, je tedy vyjádřením zákonného předpisu § 15 zákona č. 302/1920 Sb. z. a n. Ustanovení to není tedy jen interní záležitostí mezi uvedenou spořitelnou a státní správou, jak míní dovolací stěžovatelka i soud první stolice, nýbrž zákonným předpisem, který působí i na venek a k němuž má soud přihlížeti při provádění exekučního dražebního řízení již z povinnosti úřední. Dovolací stěžovatelka, která se účastnila exekuční dražby jako podavatelka svým zmocněncem A. L-em, takového souhlasu státního dozorčího úřadu neměla. Mohla se ovšem účastniti exekuční dražby jako podavatelka i bez tohoto svolení, avšak toliko s výhradou, že, učiní-li nejvyšší podání, předloží soudu svolení státního dozorčího úřadu k vydražení nemovitosti ve lhůtě, kterou soud určí dříve, než rozhodne o příklepu. Ona však o udělení takové lhůty vůbec nežádala, a ačkoliv exekuční soudce odložil rozhodnutí o příklepu ve smyslu ustanovení § 11 zákona č. 93/1931 Sb. z. a n. na 14 dní, svolení státního úřadu k vydražení nemovitosti nepředložila, nýbrž zastávala hned od počátku stanovisko, že k udělení příklepu jí není třeba souhlasu státního dozorčího úřadu, na tomto stanovisku setrvala a ani v dovolacím rekursu nevytýká, že jí nebyla udělena lhůta k předložení souhlasu státního dozorčího úřadu k nákupu dražené nemovitosti, nýbrž trvá stále na nesprávném stanovisku, že takového souhlasu není třeba. Svolení státního dozorčího úřadu k tomu, aby M-ská městská spořitelna nemovitost vydražila, nebylo nahrazeno tím, že usnesení, kterým jí první soud udělil příklep k nemovitosti té, bylo doručeno též ministerstvu vnitra a to na ně nereagovalo, neboť předpisu § 863 obč. zák. o konkludentním prohlášení vůle nelze užití při úkonech úředních, a nelze proto z mlčení ministerstva vnitra vyvozovati souhlas, který musí býti vydán jen písemným úředním výnosem (rozh. č. 7223 a 7247 Sb. n. s.). Názor Svazu československých spořitelny, že dostačilo oznámení dovolací stěžovatelky ministerstvu vnitra o tom, že hodlá nemovitosti dražiti a po případě i vydražiti, není rozhodující. Právní zástupce povinného se při dražebním roku před vyzváním k podávání vyslovil proti tomu, aby bylo A. L-ovi dovoleno podávati, a to proto, že jeho plná moc je vadná a že nebylo předloženo schválení zemského úřadu, aby spořitelna nemovitost dražila. První

soud však usnesením dovolil A. L-ovi podávati jménem spořitelny a odůvodnil usnesení to tím, že plná moc je řádně prokázána. První soud i dovolací stěžovatelka zastávají názor, že tím, že usnesení nabylo právní moci, bylo již rozhodnuto o těchto námitkách resp. o odporu povinného. Názor ten je mylný. Připuštění k dražení a udělení příklepu jsou dvě různé věci, nehledě k tomu, že se první soud v usnesení, kterým A. L-ovi dovolil dražiti, otázkou svolení státního dozorčího úřadu vůbec ani nezabýval, nýbrž rozhodl toliko o legitimaci A. L. jako zmocněnce spořitelny, nikoli však i o legitimaci spořitelny samé k získání dražené nemovitosti. Byl proto povinný oprávněn k vznesení odporu proti příklepu a byl také oprávněn k rekursu proti usnesení o příklepu (§§ 182 a 187 ex. ř.). Rozhodnutí nejvyššího správního soudu ze dne 14. února 1936, č. 6140/1934 a č. 8790 sbírky Bohuslavovy, jichž se dovolací stěžovatelka dovolává v příčině legitimace povinného k odporu a k rekursu proti udělení příklepu pro nedostatek svolení státního dozorčího úřadu, se týkají volby a obsazování míst ve spořitelnách, a nehodí se proto na případ projednávány. Právem proto rekursní soud vyhověl rekursu povinného a odepřel M-ské městské spořitelně příklep nemovitostí ve vložce č. 786 v M. L. z důvodu § 184 č. 7, věta první, ex. ř., to jest pro její nezpůsobilost sjednati smlouvu, o kterou jde.

Čís. 15970.

Zmeškal-li žalovaný rok, ustanovený před okresním soudem na základě jeho námitek proti směnečnému platebnímu příkazu včas podaných, jest přiměřeně užiti předpisu § 442, odst. 2, c. ř. s. a při rozhodnutí o právních následcích zmeškání přihlédnouti i k obsahu směnečných námitek.

(Rozh. ze dne 31. března 1937, R I 300/37.)

Proti směnečnému platebnímu příkazu vydanému okresním soudem, podali žalovaní námítka, avšak k roku, ustanovenému k ústnímu jednání o podaných námitkách, se nedostavili. Soud první stolice vynesl proto k návrhu žalobcovu rozsudek pro zmeškání bez zřetele k podaným námitkám (§§ 396, 442, odst. 1, c. ř. s.). Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a uložil prvému soudu další jednání a nové rozhodnutí, vyhradiv právní moc svému rozhodnutí. Důvody: Zmeškáním žalovaných nenastaly právní následky dotčené v §§ 396 a 442, odst. 1, c. ř. s., nýbrž věc jest posuzovati s hlediska §§ 399 a 442, odst. 2, c. ř. s., protože žalovaní odpověděli ve svých námitkách na žalobu, a jest tu tedy stejná situace, která nastává, je-li podána žalobní odpověď (Neumannův Komentář k § 552 c. ř. s.).

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Jest ovšem přisvědčiti právnímu názoru stěžovatelovu, že okresní soud má i ve směnečných sporech aplikovati předpisy o řízení před okresními soudy, a to s odchylkami stanovenými v §§ 555 až 559 c. ř. s.